

14 ('Академия', 'Башкирия', 'Кармен', 'Памяти С.Т. Аксакова', 'Пионер', 'Румяные Щечки', 'Акбузат', 'Великий Моцарт', 'Талина Шипаева', 'Инна', 'Федор Шаляпин', 'Ласковый Май', 'Магия Весны', 'Шульган-Таш').

Новые сорта декоративных культур устойчивы к комплексу неблагоприятных факторов среды. Они жаро- и засухоустойчивы, успешно зимуют в условиях РБ, не поражаются болезнями и вредителями. Все новые сорта декоративных культур селекции БСИ включены в Государственный реестр селекционных достижений, допущенных к использованию. На них получены патенты и авторские свидетельства.

В настоящее время формирование современного ассортимента декоративных растений в Башкирском Предуралье происходит стихийно, без учета принципов экологической безопасности, целесообразности, без надежного таксономического контроля. В Башкирии работа по инвентаризации состава культивируемых растений и испытанию предлагаемого рынком ассортимента растений осуществляется в Ботаническом саду-институте УНЦ РАН. Сорта селекции БСИ значительно расширяют региональный ассортимент декоративных культур новыми высокодекоративными и устойчивыми к неблагоприятным условиям РБ формами пиона, ириса и хризантемы, позволят сократить затраты на озеленение.

УДК 633.11/.14«324»:636.085.51:631.5

Свищунова І. В., кандидат сільськогосподарських наук,
старший викладач кафедри кормовиробництва, меліорації і метеорології
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: irinasv@ukr.net

ВПЛИВ СТРОКУ СІВБИ ТА СОРТУ НА ПОЖИВНІСТЬ ЛИСТОСТЕБЛОВОЇ МАСИ ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО

Успішне ведення галузі тваринництва неможливе без добре налагодженого кормовиробництва. Однак, як показує практичний досвід, господарство з набором для вирощування у 5–6 основних культур не в повній мірі справляється з поставленим завданням. Це пов'язано як з обмеженим періодом їх використання, так і з незбалансованістю корму за перетравним протеїном. У зв'язку з цим, актуальним є пошук нетрадиційних рослин, здатних не тільки конкурувати з добре відомими культурами, але й значно переважати їх за господарсько-цінними показниками та стійкістю до несприятливих кліматичних умов, мати широку екологічну пластичність та забезпечувати стабільно високу продуктивність. Однією з таких культур є тритикале озиме.

Відомо, що на кормові цілі вегетативну масу озимих зернових культур використовують в період від фази трубкування до фази повного колосіння. Однак не лише культури, але і їх сорти значно відрізняються між собою за хімічним складом та поживністю зеленої маси. Впливає на продукційний процес і зміщення календарних строків сівби. Виходячи з цього, дослідженнями передбачалось вивчити та удосконалити технологічні основи підвищення продуктивності різних за скоростиглістю сортів тритикале озимого.

Польові дослідження проводили на полях кафедри кормовиробництва, меліорації і метеорології у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» на чорноземах типових малогумусних крупнопилувато-середньосуглинкових. Об'єкт досліджень – озимі культури: жито (контроль) та тритикале (ранньостиглі: 'АД 3/5', 'АД 44'; середньостиглі: 'АДМ 9', 'Поліський 29'; пізньостиглі: 'АДМ 11', 'АД 52'), висіяні в п'ять календарних строків. Розмір посівної ділянки – 36 м², облікової – 25 м². Попередник – кукурудза на силос.

Згідно результатів досліджень встановлено, що найбільш продуктивними за збором кормових одиниць виявились ранньостиглий сорт 'АД 3/5' (1,32– 2,04 т/га) та пізньостиглий 'АД 52' – 1,26–1,96 т/га. Зазначені сорти переважали решту сортів тритикале і за збором перетравного протеїну – відповідно, 0,20–0,30 та 0,19–0,29 т/га. За рахунок недостатньо потужного травостою на жовтневих посівах, вихід кормових одиниць не перевищував 1,03–1,32 т/га, у той час як за сівби 15 вересня становив 1,58–2,04 т/га. Така ж залежність від строків сівби відмічалась і щодо збору перетравного протеїну – 0,15–0,20 та 0,23–0,30 т/га, відповідно. Зі зростанням врожаю вегетативної маси до настання фази колосіння, відмічалось збільшення збору як кормових одиниць, так і перетравного протеїну.

УДК 631.811

Середюк Л. Є., старший науковий співробітник

Поліська дослідна станція Національного наукового центру

«Інститут ґрунтознавства і агрохімії імені О. Н. Соколовського»

E-mail: Peter-60@meta.ua

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНОГО МІКРОДОБРИВА АВАТАР-2 ЗА ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ

За посівними площами в Україні пшениця озима займає перше місце і є головною продовольчою культурою. Широке застосування сучасних систем землеробства, збільшення виробництва зерна, ви-